

DECIZIE

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Alexandru Driga și reprezentantul acestuia, avocatul Iulian Cașu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Livia Ababii împotriva lui Alexandru Driga cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandru Driga, reprezentat de către avocatul Iulian Cașu și a fost menținută hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari,

constată:

La 30 iulie 2018 Livia Ababii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Driga cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a avut în proprietate privată automobil de model „Seat-Toledo”, care era înmatriculat în raionul de est al Republicii Moldova (Transnistria) cu numerele de înmatriculare xxxx.

A menționat că, la 15 octombrie 2017 fiul său, Igor Ababii, fără știrea sa, a luat acest automobil și împreună cu prietenul său, Renat Rafael Asalgariev s-au deplasat în mun. Chișinău, cazinoul „Nuovo Casino” SRL, amplasat pe str.Mitropolit Varlaam,77 din preajma Centrului comercial „Sun Sity”.

A susținut că, fiul său a dorit să se joace în jocuri de noroc, dar nu avea bani. Atunci el l-a sunat la telefonul mobil pe Alexandru Driga și l-a rugat ca să-i dea bani cu împrumut, iar ultimul, fiind de acord cu această propunere, a venit din or.Dubăsari în mun. Chișinău, la cazinoul „Nuovo Casino” SRL, unde i-a împrumutat fiului său suma de 1800 de dolari SUA, urmând ca acesta să-i restituie acești bani, dar și încă 300 de dolari SUA, cu titlu de dobândă, întocmind în acest sens o recipisă.

A afirmat că, fiul său a transmis pârâtului și automobilul de model Seat-Toledo, cu numerele de înmatriculare xxxx.

A relevat că, Igor Ababii nu a fost în stare să restituie lui Alexandru Driga suma împrumutată și, din acest motiv, ultimul a refuzat să-i întoarcă automobilul.

A declarat că, necătând la nenumăratele sale adresări și tentative ca Alexandru

Driga să-i întoarcă automobilul, până în prezent automobilul așa și nu i-a fost întors.

A considerat că, astfel, Alexandru Driga i-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 68704 lei, ce constituie costul automobilului de model Seat-Toledo, cu numerele de matriculare xxxx.

A notat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura Dubăsari (Ustia) din 21 iunie 2018 Alexandru Driga a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional și a fost sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale, ceea ce constituie 1000 de lei.

A invocat că, în urma acestei samavolnicii comise de către pârât, i-a fost cauzat și un prejudiciu moral în sumă de 37858 de lei, deoarece ea este o femeie în vârstă, iar pârâtul este un tânăr, care îi poate fi ca fecior. Mai mult, organul de urmărire penală de nenumărate ori a refuzat să intenteze pe cazul dat o cauză penală și să-l atragă pe pârât la răspundere penală, or, numai din motivul că, a depus de nenumărate ori mai multe plângeri, inclusiv și la Procuratura Generală, pârâtul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional și a fost sancționat cu amendă în mărime de 1000 de lei.

A solicitat încasarea de la pârât a sumei de 68704 lei, cu titlu de prejudiciu material legat de nerestituirea automobilului de model Seat Toledo, cu numerele de înmatriculare xxxx, a sumei de 37858 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 750 de lei.

La 19 septembrie 2018 Livia Ababii a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, invocând că, pentru serviciile avocatului a achitat inițial suma de 750 de lei, după care a încheiat un contract de asistență juridică, achitând serviciile de asistență juridică în sumă de 2500 de lei. Respectiv, solicită încasarea de la pârât și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3250 de lei.

Prin hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari acțiunea depusă de către Livia Ababii a fost admisă parțial și au fost încasate de la Alexandru Driga în beneficiul Liviei Ababii suma de 68704 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 6870,40 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată în sumă de 3250 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Alexandru Driga, reprezentat de către avocatul Iulian Cașu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 16 martie 2020 Alexandru Driga și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Cașu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii, cu încasarea de la intimată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 2398 de lei și a taxei de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 1183 de lei.

În motivarea recursului au indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele judecătorești au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită probelor anexate la dosar.

Au menționat că, din materialele dosarului rezultă că, obiect al raportului material litigios se pretinde a fi un automobil de model Seat Toledo înmatriculat în raionul de est al Republicii Moldova (Transnistria), cu numere de înmatriculare

xxxx.

Au susținut că, întru confirmarea faptului că, intimata este proprietara acestui automobil, aceasta a anexat la materialele cauzei o adeverință eliberată de organele nerecunoscute din regiunea din stânga Nistrului (f. d. 46).

Au afirmat că, conform pct. 2 din Regulamentul cu privire la Registrul de stat al transporturilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1047 din 08 noiembrie 1999, Registrul transporturilor este un sistem informațional automatizat unic, care cuprinde informația tehnică, economică și juridică despre mijloacele de transport auto și moto, tractoarele, mașinile și mecanismele specializate pentru instruirea drumurilor, pentru ameliorări, mașini agricole și mecanisme, remorci pentru ele, navele flotei de capacitate mică (în continuare - vehiculele), agregatele staționare și mobile având motoare cu ardere internă și unele agregate numerotate (în continuare-agregatele), precum și despre posesorii acestora.

Au relevat că, conform pct. 7 din Regulile de înmatriculare a autovehiculelor și remorcilor, înmatricularea vehiculelor (agregatelor) pe numele persoanelor fizice și juridice care au obținut dreptul de proprietate în baza contractului încheiat conform legislației (în formă scrisă simplă, semnat de părțile tranzacției, precum și autentificat cu ștampilă, dacă unul din participanți este persoană juridică) se efectuează la prezentarea contractului în cauză, a documentului de înmatriculare și a cererilor comune pentru introducerea modificărilor în Registrul transporturilor, iar conform pct. 9 din Regulamentul cu privire la Registrul de stat al transporturilor, numărul de identificare (VIN-Cod) - numărul unic al vehiculului, aplicat de către producător în conformitate cu cerințele internaționale stabilite în standardele SM ISO 3779:2016 „Vehicule rutiere. Numărul de identificare a vehiculelor (VIN). Conținut și structură” și SM ISO 3780:2016 „Vehicule rutiere. Cod de identificare mondială a constructorilor (WMI)”.

Au notat că, în măsura în care adeverința eliberată de organele separatiste din regiunea din stânga Nistrului nu conține VIN-codul automobilului și este eliberată de o entitate nerecunoscută la nivel internațional, acest înscris nu produce efecte juridice și nu poate sta la baza unei hotărâri judecătorești.

Au specificat că, este evident că, înscrisurile prezentate de către intimată incorect au fost apreciate de către instanțele judecătorești prin prisma art.130 alin.(3) CPC privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea lor, iar în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Au invocat că, din hotărârea primei instanțe reiese că, automobilul litigios se află în posesiunea recurentului, care refuză să-l restituie intimății pînă cînd aceasta și Igor Ababii nu vor rambursa împrumutul bănesc acordat. Respectiv, atîta timp cît acest bun există în natură, instanța de judecată nu poate să-l oblige pe recurent să restituie contravaloarea lui.

Au declarat că, intimata greșit a formulat pretenția, solicitînd repararea prejudiciului material, corect urmînd să solicite obligarea recurentului de a restitui în natură automobilul, pe care pretinde că, se află în posesiunea nelegitimă a acestuia.

Au menționat că, la materialele cauzei nu a fost anexată nici o probă, care să confirme valoarea acestuia.

Astfel, au considerat că, pretenția cu privire la repararea prejudiciului material

urmează să fie respinsă fiind neîntemeiată.

Au susținut că, în situația dată, legea nu prevede expres posibilitatea reparării prejudiciului moral, motiv din care și această pretenție urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin referința depusă la 04 mai 2020 Livia Ababii a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 29 iulie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, Livia Ababii a avut în proprietate privată un automobil de model Seat-Toledo, cu numerele de înmatriculare xxxx, iar la 15 octombrie 2017 a fost deposedată de automobilul enunțat.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Dubăsari din 21 iunie 2018 Alexandru Driga a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional - samavolnicia, exprimată prin refuzul acestuia de a restitui automobilul, ce aparține Liviei Ababii cu drept de proprietate și i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 20 u.c., ceea ce constituie 1000 de lei.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Livia Ababii a solicitat încasarea de la Alexandru Driga a sumei de 68704 lei, cu titlu de prejudiciu material legat de nerestituirea automobilului de model Seat Toledo, cu numerele de înmatriculare xxxx, a sumei de 37858 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3250 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând de la Alexandru Driga în beneficiul Liviei Ababii suma de 68704 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 6870,40 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată în sumă de 3250 de lei, în rest respingând acțiunea ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Alexandru Driga, reprezentat de către avocatul Iulian Cașu, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, soluția dată de către

instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 14 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv).

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 1416 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitului numai din motive întemeiate.

Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Din actele cauzei rezultă că, automobilul în litigiu se află în posesiunea recurentului Alexandru Driga, care refuză să-l restituie intimatei Lidia Ababii pînă cînd aceasta și Igor Ababii nu vor rambursa împrumutul bănesc acordat, fapt recunoscut de către recurent.

Respectiv, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, atîta timp cît acest bun există în natură, instanța de judecată nu poate să-l oblige pe recurent să restituie contravaloarea lui. Or, conform art. 374 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia, asemenea cerință nefiind înaintată de către intimată.

Mai mult ca atît, la materialele cauzei nu a fost anexată nici o probă, care să confirme valoarea automobilului de model Seat Toledo, cu numerele de înmatriculare xxxx.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge pretenția intimatei cu privire la repararea prejudiciului material.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și pretenția intimatei cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece conform art. 1398 alin.(1) și 1422 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), prejudiciul moral poate fi reparat numai în cazul în care repararea acestuia este expres prevăzută de lege. Or, în cazul dat, legea nu prevede expres posibilitatea reparării prejudiciului moral.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către acțiunea depusă de către Livia Ababii împotriva lui Alexandru Driga cu privire la repararea prejudiciului material și moral de respins.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, precum și de faptul că, acțiunea intimată a fost respinsă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a încasa de la Livia Ababii în beneficiul lui Alexandru Driga taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 2398 de lei și taxa de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 1183 de lei (f. d. 69, 95).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Alexandru Driga și reprezentantul acestuia, avocatul Iulian Cașu.

Se casează integral decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Livia Ababii împotriva lui Alexandru Driga cu privire la repararea prejudiciului material și moral și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Livia Ababii împotriva lui Alexandru Driga cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Se încasează de la Livia Ababii în beneficiul lui Alexandru Driga taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 2398 (două mii trei sute nouăzeci și opt) de lei și taxa de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 1183 (o mie o sută optzeci și trei) de lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduc

Mariana Pitic